

עבודה זרה מט

	תנא קמא	ר' יוסי
	זורעין תחתיה ירקות בימות הגשמים אבל לא בימות החמה	אף לא ירקות בימות הגשמים, מפני שהנביה נושרת עליהן והוא להן לזבל.
בסיס למחלוקת	זה וזה גורם - מותר	זה וזה גורם - אסור
קושי - אומרים במקום אחר בדיוק ההפך	אמרו לו: אף היא נעשה זבל, ונאמר: לא יפק כ'פק מאונה מן החרס	רבי יוסי אומר: שוחק וזורח לרוח או מטיל לים
תירוץ חלקי	קשה!	התם דקאזיל לאיבוד - מתיר, הכא דלא קאזיל לאיבוד - אסור
תירוץ 1 - איפוך	אף לא ירקות בימות הגשמים, מפני שהנביה נושרת עליהן והוא להן לזבל.	זורעין תחתיה ירקות בימות הגשמים אבל לא בימות החמה
תירוץ 2	כדאמר רב מרי בריה דרב כהנא: מה שמשביח בעור פוגם בבשר, הכא נמי מה שמשביח בנביה פוגם בצל	התם דקאזיל לאיבוד - מתיר, הכא דלא קאזיל לאיבוד - אסור
קושי		וסבר רבי יוסי: זה וזה גורם אסור? והתנן רבי יוסי אומר: נוטעין יחור של ערלה, ואין נוטעין אגוז של ערלה, מפני שהוא פרי; ואמר רב יהודה אמר רב: מודה רבי יוסי, שאם נטע והבריך והרכיב - מותר! ותניא נמי הכי: מודה רבי יוסי, שאם נטע והבריך והרכיב - מותר!
דחיית ניסיון לתרץ		וכי תימא, שני ליה לר' יוסי בין שאר איסורין לעבודת כוכבים, ומי שני ליה? והתניא: שדה שנזדבלה בזבל עבודת כוכבים, וכן פרה שנתפטמה בכרשיני עבודת כוכבים - תני חדא: שדה תזרע, פרה תשחט, ותניא אידך: שדה תבור, ופרה תרזה; מאי לאו הא ר' יוסי והא רבנן!
תירוץ לדחייה (שבסוף נדחה)		הא ר"א והא רבנן
תירוץ 3	כדאמר רב מרי בריה דרב כהנא: מה שמשביח בעור פוגם בבשר, הכא נמי מה שמשביח בנביה פוגם בצל	הא ר' יוסי הא רבנן - ר' יוסי מתיר זה וזה גורם וחכמים אוסרים - ובמשנתנו: ר' יוסי לדבריהם דרבנן אמר להו: לדידי זה וזה גורם מותר, לדידכו דאמריתו, זה וזה גורם אסור, אודו לי מיהת אף ירקות בימות הגשמים

ניסיון למצוא מחלוקת ר' אליעזר ורבנן שמתאים לדעות בברייתא:

ניסיון 1: אילימא ר"א ורבנן דשאור, דתנן: שאור של חולין ושל תרומה שנפלו לתוך העיסה, לא בזה כדי לחמץ ולא בזה כדי לחמץ, ונצטרפו וחימצו -

	ר"א	וחכ"א
	אחר האחרון אני בא	בין שנפל איסור לכתחלה ובין שנפל איסור לבסוף, אינו אסור עד שיהא בו כדי לחמץ
אביי	לא שנו אלא שקדם וסילק את האיסור, אבל לא קדם וסילק את האיסור - אסור כי זה וזה גורם	זה וזה גורם מותר
דחייה	דלמא טעמא דר"א משום דאחר אחרון אני בא, אי גמיר באיסורא אסורה, ואי גמיר בהיתירא מותרין, בין סלקיה ובין לא סלקיה!	

ניסיון 2: אלא ר"א ורבנן דעצים, דתנן: נטל הימנה עצים - אסורה בהנאה, הסיק בה את התנור - חדש יותץ, ישן יוצץ, אפה בו את הפת - אסורה בהנאה, נתערבה באחרים - כולן אסורות בהנאה, ר"א אומר: יוליד הנאה לים המלח, אמרו לו: אין פדיון לעבודת כוכבים; ר' אליעזר אומר בלי פדייה, הפת אסורה למרות שזה וזה גורם דחייה: ומי חולק עליו? אילימא רבנן דעצים, אחמורי מחמרי! אלא רבנן דשאור; אימר דשמעת להו לרבנן דמקילי - בשאור, בעבודת כוכבים מי מקילי?